

MRF 2024.122

EU-Domstolens dom af 5. september 2024, 2. afd., de forenede sager C-256/23 og C-290/23, ECHA

Tvangsfuldbyrdelse af administrationsafgift til ECHA i forbindelse med registrering af kemikalier i henhold til REACH-forordningen skal ske ved de nationale domstole i henhold til nationale procesregler, som dog skal overholde effektivitets- og ækvivalensprincipperne. TEUF art. 299 finder ikke anvendelse på pengekrav fastsat af ECHA.

Efter REACH-forordningens (1907/2006) art. 6 skal producenter og importører af et kemikalie i mængder på 1 ton eller mere pr. år indsende en ansøgning om registrering til Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA). Forud for behandlingen af ansøgningen opkræver ECHA et registreringsgebyr i henhold til forordningens art. 74 og Kommissionens forordning nr. 340/2008. Efter disse regler fastsættes gebyrets størrelse ud fra mængden af det pågældende kemikalie, idet der for ”mikrovirksomheder” og små og mellemstore virksomheder fastsættes et reduceret gebyr. Det er dog en forudsætning herfor, at virksomheden kan dokumentere sin ret til gebyrnedsettelse. Hævder virksomheden derimod at have krav på reduceret gebyr uden at kunne påvise dette, opkræver ECHA foruden det fulde gebyr også en administrationsafgift, jf. art. 13, stk. 4, i forordning nr. 340/2008. I 2010 indgav to tyske virksomheder ansøgning om registrering af kemikalier til ECHA og anførte i den forbindelse, at de havde ret til et reduceret gebyr for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder. Da virksomhederne trods opfordringer fra ECHA ikke indsendte dokumentation herfor, traf ECHA afgørelse om, at virksomhederne ikke havde krav på nedsættelse af gebyret, og at de inden for en nærmere angivet frist skulle betale det fulde beløb med tillæg af en administrationsafgift. Virksomhederne betalte ikke administrationsafgiften og anlagde heller ikke sag ved EU-Domstolen til prøvelse af ECHA’s afgørelser. Efter flere rykkerskrivelser anlagde ECHA derfor sag ved forvaltningsdomstolene i Regensburg og Halle med påstand om, at de to virksomheder skulle betale administrationsafgiften som fastsat i ECHA’s afgørelser. De tyske domstole var imidlertid i tvivl om, hvorvidt kompetencen til at tvangsfuldbyrde ECHA’s afgørelser tilkom de tyske domstole, og på hvilket grundlag tvangsfuldbyrdelsen i givet fald skulle ske. Det førte til en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen, der bemærkede, at EU-Domstolen efter TEUF art. 263 har kompetence til at prøve lovligheden af retsakter vedtaget

af EU’s institutioner. EU-Domstolen har derimod ikke efter traktaterne kompetence til at prøve søgsmål om fuldbyrdelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse pålagt ved EU-retsakter, og en sådan kompetence kan heller ikke tildeles ved sekundære retsakter (præmis 57 og 59). Inddrivelsen af sådanne pengekrav, såsom administrationsafgifter efter REACH-forordningen, skal derfor ske ved søgsmål for de nationale domstole, der har en almindelig kompetence til at påkende tvister, hvor EU er part, jf. TEUF art. 274 (præmis 58 og 61). Spørgsmålet var herefter, på hvilket grundlag de nationale domstole skulle behandle ECHA’s søgsmål om betaling af afgiften. Efter TEUF art. 299 kan pengekrav over for andre end stater, der er fastsat i retsakter vedtaget af Rådet, Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank, uden videre tvangsfuldbyrdes ved de nationale domstole. Denne bestemmelse omfatter derimod ikke pengekrav fastslået ved retsakter vedtaget af andre EU-institutioner, herunder ECHA, og REACH-forordningen indeholder heller ikke regler om tvangsfuldbyrdelse af ECHA’s afgørelser (præmis 70-80). I dette tilfælde følger det af loyalitetsprincippet i TEU art. 4, stk. 3, samt af TEU art. 19, stk. 1, sammenholdt med TEUF art. 274, at det påhviler medlemsstaterne i deres nationale retsorden at fastsætte de nødvendige retsmidler og procesregler med henblik på at sikre den effektive fuldbyrdelse af EU-institutionernes afgørelser over for private. Der tilkommer herved medlemsstaterne et vidt skøn som følge af deres procesautonomi, men de nationale regler skal overholde effektivitets- og ækvivalensprincipperne. De nationale regler og deres anvendelse må derfor ikke i praksis gøre det umuligt for ECHA at inddrive de pågældende beløb og må ikke medføre en forskelsbehandling i forhold til inddrivelsen af tilsvarende nationale pengekrav (præmis 81-83). Endelig afviste EU-Domstolen, at art. 11 og 13 i forordning nr. 340/2008 udelukkede, at ECHA kunne anlægge fuldbyrdelses-søgsmål ved de nationale domstole til inddrivelse af de omhandlede afgifter.

Kommentar: Dommen illustrerer det til tider komplekse system for håndhævelse og gennemtvungelse af EU-retlige regler over for private borgere og virksomheder. EU-rettens traditionelle udgangspunkt er, at anvendelsen og håndhævelsen af EU-retlige regler over for private tilkommer de nationale myndigheder og domstole inden for rammerne af de nationale retsordener. I stadigt stigende omfang er EU's institutioner imidlertid tillagt visse beføjelser til at træffe afgørelse direkte over for private, herunder om offentligretlige pengekrav, som det er tilfældet ved registrering af kemikalier hos ECHA i henhold til REACH-forordningen. Ønsker adressaten at anfægte gyldigheden af en sådan afgørelse, skal søgsmål anlægges ved EU-Domstolen, der i denne henseende er enekompetent, jf. TEUF art. 263. EU-traktaterne har derimod aldrig indeholdt regler om egentlig tvangsfuldbyrdelse over for private, som derfor altid skal ske gennem de nationale myndigheder (med den ene undtagelse, at EU's institutioner kan foretage modregning i tilgodehavender hos både medlemsstater og private). Medmindre EU-retten fastsætter særlige regler for tvangsfuldbyrdelsen (som f.eks. TEUF art. 299), skal sådanne sager behandles af de kompetente nationale myndigheder efter sædvanlige nationale regler om tvangsfuldbyrdelse (medlemsstaternes processuelle og organisatoriske autonomi). Det kan bl.a. indebære, at EU-institutionen må tilvejebringe et sædvanligt eksekutionsgrundlag i form af en fuldbyrdelsesdom, såfremt en administrativ afgørelse ikke efter national ret udgør et tilstrækkeligt fundament for tvangsfuldbyrdelse. Som ellers gælder det dog, at de nationale regler ikke må gøre tvangsfuldbyrdelsen umulig eller uforholdsmæssig vanskelig (effektivitetsprincippet) eller medføre en forskelsbehandling i forhold til tvangsfuldbyrdelsen af tilsvarende nationale krav (ækvivalensprincippet). I relation til den konkrete sag kan bemærkes, at konsekvensen af, at en virksomhed ikke rettidigt indbetaler et registreringsgebyr efter REACH-forordningen er, at ansøgningen om registrering afvises, jf. art. 3, stk. 6, i Kommissionens forordning nr. 340/2008. Den konkrete sag vedrørte imidlertid ikke opkrævningen af selve registreringsgebyret, men derimod den ”tillægsafgift”, som ECHA havde pålagt de tyske virksomheder, fordi de i deres ansøgninger havde påberåbt sig retten til et reduceret gebyr uden at kunne fremlægge dokumentation herfor. Manglende betaling af en sådan administrationsafgift medfører ikke, at ansøgningen skal afvises, jf. dommens præmis 92, hvorfor ECHA var tvunget til at forsøge at inddrive afgiften ved de nationale domstole.

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

5. september 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 299 TEUF – forordning (EF) nr. 1907/2006 – registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) – artikel 94, stk. 1 – forordning (EF) nr. 340/2008 – artikel 11, stk. 3, andet afsnit, og artikel 13, stk. 4, tredje afsnit – gebyrer og afgifter til Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) – gebyr for registrering af et stof – nedsættelse, som indrømmes små og mellemstore virksomheder (SMV'er) – ECHA's undersøgelse af erklæringen om den pågældende virksomheds størrelse – undladelse af at indgive visse oplysninger inden for den fastsatte frist – ECHA's afgørelse om at kræve betaling af hele det pågældende gebyr og om pålæggelse af en administrationsafgift – tvangsfuldbyrdelse – ECHA's mulighed for at anlægge sag ved en national domstol for at opnå betaling af denne administrationsafgift«

I de forenede sager C-256/23 og C-290/23,

angående to anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (forvaltningsdomstolen for Bayern i Regensburg, Tyskland) (sag C-256/23) og af Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (appeldomstol i forvaltningsretlige sager for delstaten Sachsen-Anhalt, Tyskland) (sag C-290/23) ved afgørelser af 11. april 2023 og 6. april 2023, indgået til Domstolen henholdsvis den 20. april 2023 og den 8. maj 2023, i sagerne

Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA)

mod

Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H.,

procesdeltager:

Regierung von Niederbayern (C-256/23),

og

Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA)

mod

B. GmbH (C-290/23),

* Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal (refererende dommer), og dommerne F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer og M.L. Arastey Sahún,

generaladvokat: T. Ćapeta

justitssekretær: fuldmægtig S. Spyropoulos,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 20. marts 2024,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) ved F. Becker og M. Heikkilä, som befuldmægtigede, bistået af Rechtsanwalt H. Tammert,
- Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H. ved Rechtsanwältin K. Lüdtke,
- den græske regering ved V. Baroutas og M. Tassopoulou, som befuldmægtigede,
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved F. Erlbacher, J. Flett, P. Ortega Sánchez de Lerín og S. Romoli, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. juni 2024,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 299 TEUF, af artikel 94, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT 2006, L 396, s. 1, berigtiget i EUT 2007, L 136, s. 3), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 (EUT 2008, L 353, s. 1) (herefter »REACH-forordningen«), samt af artikel 11, stk. 3 andet afsnit, og artikel 13, stk. 4, tredje afsnit, i Kommissionens forordning (EF) nr. 340/2008 af 16. april 2008 om gebyrer og afgifter til Det Europæiske Kemikalieagentur henhold til forordning nr. 1907/2006 (EUT 2008, L 107, s. 6).
- 2 Disse anmodninger er blevet indgivet i forbindelse med tvister mellem Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) og Hallertauer Hopfenveredelungsges. m.b.H. (herefter »Hallertauer«) (sag C-256/23) og ECHA og B. GmbH (sag C-290/23) vedrørende ECHA's inddrivelse af en administrationsafgift, som disse selskaber skulle betale efter indgivelsen til dette EU-agentur af

en ansøgning om registrering af et kemikalie i henhold til REACH-forordningen, da det i en afgørelse truffet af det nævnte EU-agentur var blevet konstateret, at disse ikke havde ret til det nedsatte gebyr, der er fastsat for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), som de havde anmodet om ved indgivelsen af deres ansøgning.

Retsforskrifter

EU-retten

REACH-forordningen

3 I henhold til REACH-forordningens artikel 6, stk. 1, skal producenter og importører, der fremstiller eller importerer kemikalier i mængder på 1 ton eller mere pr. år, indsende en registreringsansøgning for disse stoffer til ECHA. Den nævnte forordnings artikel 6, stk. 4, bestemmer, at det gebyr, der kræves i henhold til forordningens afsnit IX, skal betales ved indgivelsen af registreringsansøgningen.

4 Artikel 20, stk. 2 og 5, i REACH-forordning har følgende ordlyd:

»2. [ECHA] foretager en fuldstændighedskontrol af hver registrering for at sikre, at [...] [alle] elementer [...] og registreringsgebyret i henhold til artikel 6, stk. 4, [...] foreligger. Fuldstændighedskontrollen omfatter ikke en vurdering af kvaliteten og rimeligheden af de indsendte data og begrundelser.

[ECHA] foretager fuldstændighedskontrollen inden for tre uger efter indsendelsesdatoen [...]

Hvis en registrering er ufuldstændig, skal [ECHA] inden udløbet af ovennævnte [treugersperiode] [...] meddele registranten, hvilke yderligere oplysninger der er nødvendige, for at registreringen er fuldstændig, og fastsætte en rimelig frist for indsendelse af disse. Registranten fuldstændiggør sin registrering og indsender den til [ECHA] inden for den fastsatte frist. [ECHA] bekræfter modtagelsesdatoen for yderligere oplysninger over for registranten. [ECHA] foretager endnu en fuldstændighedskontrol med de yderligere indsendte oplysninger.

[ECHA] afviser registreringen, hvis registranten ikke fuldstændiggør sin registrering inden for den fastsatte frist. Registreringsgebyret refunderes ikke i sådanne tilfælde.

[...]

5. [ECHA's] afgørelser truffet i henhold til stk. 2 i denne artikel kan påklages i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 91, 92 og 93.«

5 Den nævnte forordnings artikel 74 med overskriften »Gebyrer og afgifter«, der er indeholdt i forordningens afsnit IX, bestemmer:

»1. De gebyrer, der kræves i henhold til artikel 6, stk. 4, [...] skal angives nærmere i en [forordning fra Europa-Kommissionen], der vedtages i henhold til proceduren i artikel 133, stk. 3, senest den 1. juni 2008.

[...]

3. Strukturen og størrelsen af de i stk. 1 nævnte gebyrer skal tage hensyn til de opgaver, som [ECHA] og den kompetente myndighed skal udføre i henhold til denne forordning, og fastsættes således, at gebyrindtægterne sammen med andre kilder til [ECHA's] indtægter i henhold til artikel 96, stk. 1, er tilstrækkelige til at dække omkostningerne ved de tjenester, der leveres. [...]

[...]

Der fastsættes i alle tilfælde et reduceret gebyr for SMV'er.

[...]

4. Den i stk. 1 nævnte forordning skal fastsætte, under hvilke omstændigheder en andel af gebyrerne overføres til den relevante medlemsstats kompetente myndighed.

5. [ECHA] kan opkræve afgifter for andre tjenester, som det leverer.«

6 REACH-forordningens artikel 91-93 vedrører klager over ECHA's afgørelser for dette agenturs Klageudvalg, såsom de afgørelser om afslag på registrering, der er omhandlet i denne forordnings artikel 20, stk. 2.

7 REACH-forordningens artikel 94 med overskriften »Indbringelse af sager for Retten [...] og Domstolen« bestemmer i stk. 1:

»En sag kan indbringes for Retten [...] eller Domstolen i henhold til artikel [263 TEUF] for at anfægte en afgørelse truffet af Klageudvalget eller i tilfælde, hvor der ikke kan påklages til udvalget, af [ECHA].«

Forordning nr. 340/2008

8 Artikel 3 i forordning nr. 340/2008 med overskriften »Gebyrer for registreringer indgivet i henhold til artikel 6, 7 eller 11 i [REACH-forordningen]« bestemmer:

»1. [ECHA] opkræver efter bestemmelserne i stk. 2, 3 og 4 i nærværende artikel et gebyr for enhver registrering af et stof, jf. artikel 6, 7 eller 11 i [REACH-forordningen].

[...]

4. Er registranten en SMV, opkræver [ECHA] et nedsat gebyr.

[...]

6. Er betalingen ikke effektueret inden udløbet af den frist, der er anført i stk. 5, fastsætter agenturet en ny frist. Er betalingen ikke effektueret inden udløbet af denne nye frist, afvises registreringen.

[...]«

9 Den nævnte forordnings artikel 11 med overskriften »Andre afgifter« bestemmer:

»1. Der kan opkræves en afgift for [ECHA's] tekniske og administrative bistand, der ydes på en parts anmodning, og som ikke dækkes af andre gebyrer eller afgifter i henhold til denne forordning. Afgiftens størrelse fastsættes under hensyn til den arbejdsbyrde, bistanden indebærer.

[...]

2. Afgifterne for administrative ydelser skal betales inden 30 dage fra den dag, [hvor ECHA] giver underretning om fakturaen.

3. Er betalingen ikke effektueret inden udløbet af den frist, der er anført i stk. 2, fastsætter [ECHA] en ny frist.

Er betalingen ikke effektueret inden udløbet af denne nye frist, afviser [ECHA] anmodningen.

[...]

5. [ECHA's] bestyrelse opstiller en klassifikation over tjenester og afgifter, som den derefter vedtager, forudsat at Kommissionen afgiver positiv udtalelse.«

10 Samme forordnings artikel 13 med overskriften »Gebyrnedsettelse og -fritagelser« har følgende ordlyd:

»1. En fysisk eller juridisk person, som hævder at være berettiget til gebyr- eller afgiftsnedsettelse i henhold til artikel 3-10, oplyser [ECHA] herom i forbindelse med indgivelse af den gebyrpligtige registrering, opdatering af registrering, angivelse, anmeldelse, ansøgning, revurderingsrapport eller klage.

[...]

3. [ECHA] kan til enhver tid forlange dokumentation for, at betingelserne for gebyr- eller afgiftsnedsettelse eller gebyrfritagelse er opfyldt.

4. Kan en fysisk eller juridisk person, der hævder at være berettiget til gebyr- eller afgiftsnedsettelse eller gebyrfritagelse, ikke dokumentere sin ret til en sådan nedsettelse eller fritagelse, opkræver agenturet det fulde gebyr eller den fulde afgift med tillæg af en administrationsafgift.

Har en fysisk eller juridisk person, der hævdede at være berettiget til nedsettelse uden at kunne dokumentere det, allerede betalt et nedsat gebyr eller en nedsat afgift, opkræver [ECHA] restbeløbet op til det fulde gebyr eller den fulde afgift med tillæg af en administrationsafgift.

Bestemmelserne i artikel 11, stk. 2, 3 og 5, finder tilsvarende anvendelse.«

Tysk ret

11 § 40, stk. 1, i Verwaltungsgerichtsordnung (lov om forvaltningsretspleje) af 21. januar 1960 (BGBl. 1960 I, s. 17) i den affattelse, der blev offentliggjort den 19. marts 1991 (BGBl. 1991 I, s. 686), som ændret ved artikel 1 i Gesetz zur Beschleunigung von verwaltungsgerichtlichen

Verfahren im Infrastrukturbereich (lov om fremskyndelse af forvaltningsretlige procedurer på infrastrukturområdet) af 14. marts 2023 (BGBl. 2023 I, nr. 71) (herefter »VwGO«), har følgende ordlyd:

»Offentligretlige tvister, som ikke er af forfatningsretlig karakter, er omfattet af forvaltningsdomstolens kompetence, for så vidt som tvisterne ikke ved en forbundslov udtrykkeligt er tildelt en anden domstol; offentligretlige tvister vedrørende delstaternes lovgivning kan også tildeles en anden domstol ved en delstatslov.«

12 VwGO's § 167 bestemmer i stk. 1:

»Såfremt andet ikke følger af denne lov, gælder ottende bog i Zivilprozessordnung den civile retsplejelov (herefter »ZPO«) tilsvarende for fuldbyrdelsen. Retten i første instans er den fuldbyrdende ret.«

13 ZPO's § 753 i den affattelse, der blev offentliggjort den 5. december 2005 (BGBl. 2005 I, s. 3202), som ændret ved artikel 19 i Gesetz zur Umsetzung der Umwandlungsrichtlinie und zur Änderung weiterer Gesetze (lov om gennemførelse af virksomhedsomdannelsedirektivet og om ændring af andre love) af 22. februar 2023 (BGBl. 2023 I, nr. 51), bestemmer følgende i stk. 1:

»Tvangsfuldbyrdelsen gennemføres, såfremt den ikke er tildelt retterne, af fogeder, som skal sikre tvangsfuldbyrdelsen på kreditors vegne.«

14 ZPO's § 764 har følgende ordlyd:

»1. Pålægelse af og medvirken til fuldbyrdelsesforanstaltninger, som er tillagt retterne, er omfattet af Amtsgerichts [(byret, Tyskland)] kompetence som fuldbyrdende ret.

2. Den Amtsgericht [(byret)], på hvis område fuldbyrdelsesproceduren skal finde sted eller har fundet sted, anses for at være den fuldbyrdende ret, medmindre en anden Amtsgericht [(byret)] er udpeget som sådan ved lov.

3. Den fuldbyrdende rets afgørelser afsiges ved kendelse.«

Twisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-256/23

15 Den 16. november 2010 indgav Hallertauer en ansøgning til ECHA om registrering af et kemikalie, idet selskabet påberåbte sig egenskaben af SMV, og nærmere bestemt egenskaben af »mikrovirksomhed« som omhandlet i Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT 2003, L 124, s. 36), for at kunne opnå et nedsat registreringsgebyr.

16 I 2013 undersøgte ECHA de oplysninger vedrørende den pågældende virksomhedens størrelse, som selskabet havde indgivet. I denne forbindelse oplyste ECHA ved skrivelse af 31. maj 2013 selskabet om, at SMV'er ganske vist kunne få nedsættelse af afgifter og gebyrer, men at der med henblik herpå skulle fremlægges beviser vedrørende den pågældende virksomheds størrelse, og at en nedsættelse ville være udelukket, hvis de ikke fremlagde sådanne beviser inden for de fastsatte frister.

- 17 Den 20. november 2013 vedtog ECHA afgørelse SME(2013) 4439 (herefter »ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23«) og meddelte den til Hallertauer. I denne afgørelse konstaterede ECHA, at selskabet ikke havde krav på en nedsættelse af afgifter og gebyrer, fordi det ikke havde fremlagt beviser for sin egenskab af »mikrovirksomhed«, og at selskabet derfor skulle opkræves en administrationsafgift på 9 950 EUR. Den nævnte afgørelse indeholdt ligeledes oplysninger om klagemuligheder, hvorefter selskabet inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af afgørelsen kunne anlægge sag ved Retten for at anfægte denne.
- 18 Ved skrivelse af 22. november 2013 fremsendte ECHA regningen vedrørende betalingen af denne administrationsafgift, som forfaldt den 22. december 2013, til Hallertauer.
- 19 Den 22. december 2013 sendte ECHA en rykkerskrivelse til Hallertauer, hvori forfaldsdatoen for denne regning blev fastsat til den 20. februar 2014.
- 20 Hallertauer betalte ikke administrationsafgiften og anlagde heller ikke sag ved Retten med påstand om annullation af ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23 inden for den fastsatte frist.
- 21 Den 15. maj 2019 har ECHA anlagt sag ved Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (forvaltningsdomstolen for Bayern i Regensburg, Tyskland), som er den forelæggende ret i sag C-256/23, med påstand om, at Hallertauer tilpligtes at betale et beløb på 9 950 EUR som fastsat i ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23.
- 22 Den forelæggende ret er i første række i tvivl om, hvorvidt medlemsstaternes retsinstanser har kompetence til at påkende et søgsmål anlagt af et EU-agentur såsom ECHA med henblik på at få fuldbyrdet en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er pålagt ved en afgørelse, som ikke længere kan gøres til genstand for et søgsmål ved Unionens retsinstanser, såsom ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23.
- 23 Den nævnte ret har anført, at en domstol i henhold til tysk ret kun kan træffe afgørelse om, hvorvidt et søgsmål er velbegrundet, hvis den bl.a. har kontrolleret, at dette søgsmål er omfattet af den retsorden, som den henhører under. Hvad angår kompetencen for det forvaltningsretsplejeområde, som den forelæggende ret henhører under, opstår spørgsmålet, om det søgsmål, der er anlagt i hovedsagen i sag C-256/23, vedrører en »offentligretlig tvist, som ikke er af forfatningsretlig karakter« som omhandlet i VwGO's § 40, stk. 1, første led, som forvaltningsdomstolene behandler.
- 24 De tyske forvaltningsdomstoles kompetence til at behandle en fuldbyrdelsessag som den, der er omhandlet i hovedsagen i sag C-256/23, der ikke har en materiel afgørelse vedrørende en fordring som genstand, reguleres imidlertid udelukkende af VwGO's § 167, der som *lex specialis* har forrang for hovedreglen i VwGO's § 40, stk. 1, første punktum. VwGO's § 167 forudsætter imidlertid, at tvangsfuldbyrdelsesgrundlaget er resultatet af en retslig procedure, hvilket ikke er tilfældet i tvisten i hovedsagen i sag C-256/23.
- 25 Spørgsmålet er således, om det søgsmål, der er anlagt i denne tvist, henhører under Unionens retsinstansers særlige kompetence i henhold til REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, således at det falder uden for medlemsstaternes retters kompetence.
- 26 Den forelæggende ret medgiver, at den snarere er enig i det synspunkt, som sagsøgte i hovedsagen har gjort gældende, hvorefter denne bestemmelse skal fortolkes således, at Unionens retsinstanser har kompetence til at behandle et søgsmål med henblik på fuldbyrdelse af en EU-retsakt.

- 27 Indledningsvis er en sondring mellem på den ene side fastsættelsen af administrationsafgiften og -gebyrerne og på den anden side inddrivelsen heraf nemlig kunstig og usandsynlig, eftersom REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, har til formål at underlægge sagsøgeren i hovedsagens administrative handlinger en fuldstændig kontrol i dennes egenskab af EU-organ.
- 28 Dernæst består et tilfælde som det i hovedsagen i sag C-256/23 omhandlede i et EU-agenturs direkte gennemførelse af EU-retten i form af vedtagelsen af en afgørelse, der pålægger forpligtelser til at betale en pengeydelse. De tyske domstole har imidlertid kun kompetence i tilfælde af indirekte gennemførelse af EU-retten, som indebærer offentlig myndighedsudøvelse fra de pågældende nationale myndigheders side. Derfor synes det hensigtsmæssigt, at afgørelser, der henhører under udøvelsen af offentlig myndighed fra et EU-agenturs side, underkastes Unionens retsinstansters kontrol fuldstændigt.
- 29 Endelig skal Unionens retsinstanser med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af EU-retten inden for Unionen kunne udøve en kontrol ikke alene med hensyn til udsættelsen af fuldbyrdelsen af en EU-retsakt som fastsat i artikel 299, stk. 4, TEUF, men, med forbehold af artikel 299, stk. 4, andet punktum, TEUF, med hensyn til hele proceduren for fuldbyrdelse af en sådan retsakt.
- 30 Såfremt Domstolen måtte fastslå, at REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, ikke finder anvendelse på et inddrivelsessøgsmål som det, der er anlagt i hovedsagen, ønsker den forelæggende ret i anden række oplyst, om ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23 udgør et tvangsfuldbyrdsgrundlag som omhandlet i artikel 299, første afsnit, TEUF.
- 31 I denne henseende er den forelæggende ret af den opfattelse, at det for så vidt angår artikel 299, stk. 1, TEUF – henset til dens placering i EUF-traktatens opbygning og til dens genstand og formål – ikke er udelukket, at den skal fortolkes bredt, således at den også omfatter retsakter, der indebærer forpligtelser til at betale en pengeydelse, som er vedtaget af EU-agenturer såsom ECHA.
- 32 En sådan fortolkning understøttes desuden af den omstændighed, at hverken REACH-forordningen eller forordning nr. 340/2008 indeholder specifikke regler om tvangsfuldbyrdelse. Da ECHA har beføjelse til at opkræve afgifter, gebyrer og administrationsafgifter, bør agenturet have de nødvendige midler til at få afgørelser om pålæggelse af disse afgifter og -gebyrer fuldbyrdet.
- 33 Såfremt Domstolen måtte fastslå, at ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-256/23 er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 299 TEUF, således som defineret i denne artikels stk. 1, ønsker den forelæggende ret i tredje række oplyst, om henvisningen til den borgerlige retsplejes regler i den medlemsstat, på hvis område tvangsfuldbyrdelsen finder sted, som omhandlet i artikel 299, stk. 2, skal forstås som en »fuldstændig henvisning«, der omfatter kompetencereglerne for det kompetente fuldbyrdsorgan.
- 34 På den baggrund har Bayerisches Verwaltungsgericht Regensburg (forvaltningsdomstolen for Bayern i Regensburg) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal [REACH-forordningens] artikel 94, stk. 1, [...], hvorefter en sag kan indbringes for Retten til prøvelse af en afgørelse truffet af [ECHA], fortolkes således, at også eksigibiliteten af [ECHA's] afgørelser kan gøres til genstand for et søgsmål?

- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, skal artikel 299, stk. 1, TEUF da fortolkes således, at denne bestemmelse ikke kun finder anvendelse på retsakter, som er vedtaget af Rådet [for Den Europæiske Union], Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank [(ECB)], men også på afgørelser truffet af [ECHA], hvorved der er blevet pålagt en administrationsafgift?
- 3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 299, stk. 2, TEUF da fortolkes således, at henvisningen til den borgerlige retsplejes regler i medlemsstaten ikke kun vedrører de processuelle bestemmelser, men også kompetencereglerne?«

Sag C-290/23

- 35 I 2010 indgav B. et registreringsdossier i henhold til REACH-forordningen, idet selskabet anførte, at det var en mellemstor virksomhed som omhandlet i henstilling 2003/361.
- 36 Da selskabet ikke havde fremlagt de nødvendige beviser herfor inden for de fastsatte frister, vedtog ECHA den 9. august 2016 afgørelse SME(2016) 3729 (herefter »ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23«).
- 37 I denne afgørelse konstaterede ECHA, at B. ikke var berettiget til det nedsatte gebyr, der bl.a. var fastsat for mellemstore virksomheder, og at selskabet derfor i henhold til artikel 13, stk. 4, i forordning nr. 340/2008 skulle betale restbeløbet op til det gebyr, der skulle betales af store virksomheder og følgelig en administrationsafgift på 17 437 EUR. Den nævnte afgørelse var ledsaget af oplysninger om klagemuligheder, hvori det var anført, at der i henhold til REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, sammenholdt med artikel 263 TEUF, kunne anlægges sag ved Retten inden for en frist på to måneder fra modtagelsen af afgørelsen med henblik på en prøvelse af dens lovlighed.
- 38 B. anlagde ikke sag ved Retten til prøvelse af ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23 inden for den fastsatte frist og betalte heller ikke det i denne afgørelse krævede beløb til trods for flere rykkerskrivelser, som ECHA sendte til selskabet.
- 39 ECHA anlagde sag ved Verwaltungsgericht Halle (forvaltningsdomstolen i Halle, Tyskland) med påstand om, at B. blev tilpligtet at betale det beløb på 17 437 EUR, der var fastsat i ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23.
- 40 Denne domstol afviste søgsmålet i det væsentlige med den begrundelse, at der i modsætning til, hvad ECHA havde gjort gældende, ikke fandtes et administrativt retsmiddel i henhold til VwGO's § 40.
- 41 Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager for delstaten Sachsen-Anhalt, Tyskland), der skal behandle appelsagen til prøvelse af dommen afsagt af Verwaltungsgericht Halle (forvaltningsdomstolen i Halle), og som er den forelæggende ret i sag C-290/23, er i første række af den opfattelse, at søgsmålet i modsætning til, hvad der blev fastslået i denne dom, ikke kan afvises med den begrundelse, at der ikke kan anlægges forvaltningsretligt søgsmål i henhold til VwGO's § 40, stk. 1, når der ikke foreligger en retsakt fra en tysk offentlig myndighed.

- 42 Da Unionens retsinstanser ikke har kompetence til at behandle søgsmål vedrørende fuldbyrdelsen af et EU-organs offentligretlige fordring i henhold til artikel 256 TEUF ff., er det de nationale domstole, der i henhold til artikel 274 TEUF har kompetence til at behandle disse søgsmål.
- 43 REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, fastsætter ikke, at Unionens retsinstanser har kompetence til at behandle sådanne søgsmål, eftersom denne bestemmelse ifølge sin ordlyd kun finder anvendelse, hvis disse retsinstanser har kompetence i henhold til artikel 263 TEUF. Dette er imidlertid ikke tilfældet med disse søgsmål, eftersom de vedrører fuldbyrdelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse og ikke en annullation af en EU-retsakt.
- 44 I anden række opstår spørgsmålet, om ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23, hvorved der pålægges en administrationsafgift i overensstemmelse med artikel 13, stk. 4, i forordning nr. 340/2008, udgør et tvangsfuldbyrdsgrundlag. Dette er tilfældet, hvis denne afgørelse er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 299 TEUF som defineret i denne artikels stk. 1.
- 45 Den forelæggende ret er i denne henseende af den opfattelse, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt artikel 299 TEUF finder anvendelse på en afgørelse som ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23.
- 46 Hvis det konkluderes, at ECHA's afgørelse i hovedsagen i sag C-290/23 ikke er omfattet af artikel 299 TEUF, ønsker den forelæggende ret i tredje række og endelig oplyst, om bestemmelserne i artikel 13, stk. 4, tredje afsnit, sammenholdt med artikel 11, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008, skal fortolkes således, at et søgsmål anlagt af ECHA med henblik på fuldbyrdelse af en forpligtelse til at betale en administrationsafgift skal være udelukket.
- 47 Ifølge denne ret kan disse bestemmelser i forordning nr. 340/2008, sammenholdt med hinanden, fortolkes således, at den eneste konsekvens, der er fastsat i denne forordning i tilfælde af manglende betaling af afgifter, gebyrer eller administrationsafgifter inden udløbet af den af ECHA fastsatte anden frist, er et afslag på ansøgningen om registrering af det pågældende kemikalie, og at EU-lovgiver således har haft til hensigt at udelukke et fuldbyrdelsessøgsmål ved de nationale domstole vedrørende den afgørelse, der pålægger en administrationsafgift.
- 48 På denne baggrund har Oberverwaltungsgericht des Landes Sachsen-Anhalt (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager for delstaten Sachsen-Anhalt) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 299, stk. 1, første sætningsdel, [TEUF] fortolkes således, at denne bestemmelse udelukkende finder anvendelse på afgørelser, som er truffet af Rådet, Kommissionen eller [ECB], eller gælder bestemmelsen også for afgørelser truffet af [ECHA], hvorved der er opkrævet en administrationsafgift som omhandlet i artikel 13, stk. 4, i [forordning nr. 340/2008] i henhold til [REACH-forordningen]?
- 2) Såfremt en afgørelse truffet af [ECHA] om opkrævning af en sådan administrationsafgift ikke kan tvangsfuldbyrdes [som omhandlet i artikel 299, stk. 1, TEUF]:
- Skal artikel 13, stk. 4, tredje afsnit, sammenholdt med artikel 11, stk. 3, andet afsnit, i forordning [...] nr. 340/2008, da fortolkes således, at et fuldbyrdelsessøgsmål (»Leistungsklage«), hvorved der nedlægges påstand om betaling af administrationsafgiften, er udelukket?»

De præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål i sag C-256/23

- 49 Med det første spørgsmål i sag C-256/23, som skal behandles i første omgang, ønsker den forelæggende ret i denne sag nærmere bestemt oplyst, om REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, skal fortolkes således, at ECHA kan anlægge sag ved Unionens retsinstanser med henblik på få fuldbyrdet en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er pålagt en person ved en afgørelse truffet af dette agentur.
- 50 Eftersom der ikke i henhold til REACH-forordningens 91-93 kan indgives klage til ECHA's Klageudvalg for så vidt angår anfægtelsen af afgørelser truffet af dette agentur om fastsættelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse i forbindelse med registreringen af et kemikalie, kræver dette spørgsmål, at det undersøges, om et søgsmål med henblik på fuldbyrdelse af en forpligtelse til at betale en pengeydelse som den, der er omhandlet i hovedsagen i sag C-256/23, udgør en anfægtelse af en »afgørelse truffet af [...] ECHA« som omhandlet i den nævnte forordnings artikel 94, stk. 1, som kan indbringes for Unionens retsinstanser i henhold til artikel 263 TEUF.
- 51 I denne henseende skal det indledningsvis fastslås, at REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, for så vidt som den udtrykkeligt henviser til den kompetence, der er tillagt Unionens retsinstanser i artikel 263 TEUF, er deklatorisk og ikke kan udvide denne kompetence.
- 52 I denne sammenhæng bemærkes, at et annulationsøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF generelt kan anlægges til prøvelse af alle retsakter, der vedtages af EU-institutionerne, uanset deres art eller form, som er bestemt til at afføde retsvirkninger, der kan berøre sagsøgerens interesser gennem en væsentlig ændring af sidstnævntes retsstilling (dom af 16.7.2020, ADR Center mod Kommissionen, C-584/17 P, EU:C:2020:576, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 53 Den retslige kompetence, der er fastsat i artikel 263 TEUF, omfatter bl.a. Unionens retsinstansers prøvelse af »lovligheden« af »de af Unionens organers, kontorer og agenturers retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand«.
- 54 Navnlig kan en fysisk eller juridisk person anlægge et søgsmål i henhold til artikel 263 i TEUF med henblik på annullation af en afgørelse truffet fra ECHA, der pålægger denne en forpligtelse til at betale en pengeydelse i forbindelse med dennes ansøgning om registrering af et kemikalie i henhold til REACH-forordningen, eftersom en sådan afgørelse udgør en retsakt, der har til formål at skabe retsvirkninger over for tredjemand, som en sådan person er adressat for.
- 55 I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at de pågældende selskaber i de i hovedsagen omhandlede afgørelser fra ECHA udtrykkeligt blev underrettet om deres ret til at anlægge sag ved Retten til prøvelse af den afgørelse, som de var adressater for, men at de ikke udøvede denne søgsmålsret inden for den frist på to måneder, der er fastsat i artikel 263, stk. 6, TEUF.
- 56 Desuden giver artikel 263, stk. 5, TEUF ganske vist EU-lovgiver mulighed for i retsakter om oprettelse af EU-organer, -kontorer og -agenturer at fastsætte »særlige betingelser og vilkår« for fysiske eller juridiske personers indbringelse af klager med henblik på prøvelse af retsakter vedtaget af disse organer, kontorer og agenturer, som skal have retsvirkning for dem.

- 57 Det forholder sig ikke desto mindre således, at sag C-256/23 vedrører et søgsmål anlagt af et EU-agentur mod en juridisk person, og at EU-lovgiver under alle omstændigheder ikke på dette grundlag kan udvide den kompetence, der er fastsat i artikel 263 TEUF, til at omfatte prøvelse af søgsmål med henblik på fuldbyrdelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse, der er pålagt ved sådanne retsakter fra organer, kontorer og agenturer, eftersom EU-lovgiver herved ikke ville fastsætte »særlige betingelser og vilkår« for indbringelse af de klager, der er omhandlet i denne bestemmelse, men skabe et nyt retsmiddel, der ikke er fastsat i EUF-traktaten.
- 58 Såfremt Unionens retsinstanser erklærede sig kompetente til at behandle søgsmål anlagt af Unionens organer, kontorer eller agenturer med henblik på fuldbyrdelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse, ville de nemlig risikere at udvide deres retslige kompetence i forhold til de begrænsninger, der er fastsat i artikel 274 TEUF, som giver de nationale dømmende myndigheder en almindelig kompetence til at påkende tvister, hvor Union er part (jf. analogt dom af 16.7.2020, ADR Center mod Kommissionen, C-584/17 P, EU:C:2020:576, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 59 EU-lovgiver kan heller ikke med vedtagelsen af en afledt retsakt skabe et retsmiddel, som ikke er fastsat i EUF-traktaten, eftersom der ved denne traktat er oprettet et fuldstændigt retsmiddel- og proceduresystem, som skal sikre kontrollen med lovligheden af institutionernes retsakter, idet kompetencen til at udøve denne kontrol er tillagt Unionens retsinstanser (dom af 25.7.2002, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, C-50/00 P, EU:C:2002:462, præmis 40).
- 60 En udvidelse af den kompetence, der er fastsat i artikel 263 TEUF til at omfatte prøvelse af søgsmål med henblik på fuldbyrdelse af forpligtelser til at betale en pengeydelse, ville derfor være uforenelig med det grundlæggende kendetegn ved det søgsmål, der er omhandlet i denne bestemmelse – nemlig at dette søgsmål udgør et annullationsøgsmål, der har til formål at anfægte lovligheden af den pågældende retsakt – og derfor tilsidesætte den primære EU-ret.
- 61 Da Unionens retsinstanser under disse omstændigheder ikke har kompetence til at påkende et søgsmål anlagt af ECHA med henblik på inddrivelse af omkostninger forbundet med registreringen af et kemikalie på grundlag af artikel 263 TEUF, og da ingen anden bestemmelse i den primære EU-ret tillægger disse retsinstanser en sådan kompetence, følger det af artikel 274 TEUF, at et sådant søgsmål er tillagt de nationale dømmende myndigheder, der har almindelig kompetence til at påkende tvister, hvor Unionen er part (jf. analogt dom af 16.7.2020, ADR Center mod Kommissionen, C-584/17 P, EU:C:2020:576, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 62 Den modsatte opfattelse, som Hallertauer har fremført for den forelæggende ret, kan ikke tiltrædes.
- 63 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt det på det praktiske plan af effektivitetshensyn ville være hensigtsmæssigt, at Unionens retsinstanser ikke alene havde kompetence med hensyn til lovligheden af ECHA's retsakter, men også til fuldbyrdelsen af de forpligtelser til at betale en pengeydelse, som disse retsakter pålægger, fremgår det nemlig af denne doms præmis 59, at dette åbenbart ikke er tilfældet inden for rammerne af det retsmiddel- og proceduresystem, som EUF-traktaten på nuværende tidspunkt fastsætter.

- 64 En sådan retslig kompetence er i øvrigt ikke nødvendig for at sikre en ensartet anvendelse af EU-retten, eftersom det er muligt at anlægge et annullationssøgsmål ved Retten for så vidt angår lovligheden af de pågældende retsakter, og spørgsmål om fortolkning af EU-retten, der kunne give anledning til et søgsmål med henblik på fuldbyrdelse af disse retsakter for de national domstole, kan og – i givet fald skal – forelægges for Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF.
- 65 Endelig er den omstændighed, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en situation, hvor EU-retten gennemføres direkte af EU-agentur i form af pålæggelse af en forpligtelse til at betale en pengeydelse, uden betydning for de nationale domstoles kompetence, henset til det retsmiddel- og proceduresystem, som i øjeblikket er fastsat i EUF-traktaten, navnlig i dennes artikel 274.
- 66 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål i sag C-256/23 besvares med, at REACH-forordningens artikel 94, stk. 1, skal fortolkes således, at ECHA ikke kan anlægge sag ved Unionens retsinstanser med henblik på at få fuldbyrdet en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er pålagt en person ved en afgørelse truffet af dette agentur.

Det andet spørgsmål i sag C-256/23 og det første spørgsmål i sag C-290/23

- 67 Med det andet spørgsmål i sag C-256/23 og det første spørgsmål i sag C-290/23, som skal behandles samlet og i anden omgang, ønsker de forelæggende retter i disse sager nærmere bestemt oplyst, om artikel 299, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at en afgørelse fra ECHA, som for en person indebærer en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er knyttet til registreringen af et kemikalie hos dette agentur, kan tvangsfuldbyrdes som omhandlet i denne bestemmelse.
- 68 Ifølge ordlyden af artikel 299, stk. 1, TEUF kan de af Rådets, Kommissionens eller ECB's retsakter, der indebærer en forpligtelse for andre end stater til at betale en pengeydelse, tvangsfuldbyrdes.
- 69 Det følger af denne bestemmelse, at disse retsakter kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse mod personer – andre end stater – som er omhandlet heraf (dom af 9.11.2017, Dimos Zagoriou, C-217/16, EU:C:2017:841, præmis 29).
- 70 Da det er åbenbart, at opregningen i artikel 299, stk. 1, TEUF – henset til dens ordlyd – er udtømmende, og bestemmelsen ikke kan fortolkes vidt, navnlig henset til den omstændighed, at den har til formål at tillægge en offentligretlig beføjelse, må det konstateres, at hverken retsakter fra EU-institutioner, der ikke fremgår af denne opregning, eller retsakter fra Unionens organer, kontorer eller agenturer, herunder ECHA – selv om de indebærer en forpligtelse for andre end stater til at betale en pengeydelse – kan tvangsfuldbyrdes i henhold til den nævnte bestemmelse og derfor ikke kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse, jf. artikel 299 TEUF, i henhold til de deri fastsatte fremgangsmåder.
- 71 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 48-50 i forslaget til afgørelse, understøttes det forhold, at den nævnte opregning har udtømmende karakter, ligeledes af tilblivelseshistorien for artikel 299 TEUF, navnlig af den omstændighed, at ophavsmændene til denne ændringstraktat i forbindelse med de ændringer, der blev foretaget af traktaterne ved Lissabontraktaten, begrænsede sig til at tilføje en henvisning til ECB alene i denne opregning og ikke medtog andre EU-institutioner eller -organer, -kontorer eller -agenturer i den samme opregning.
- 72 Det må i øvrigt konstateres, at REACH-forordningen ikke indeholder bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse af ECHA's afgørelser som de i hovedsagen omhandlede.

- 73 Som generaladvokaten ligeledes har anført i punkt 65-67 i forslaget til afgørelse, indeholder flere forordninger om oprettelse af Unionens organer, kontorer eller agenturer derimod bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse af afgørelser truffet af disse enheder, bl.a. på området for omkostninger i forbindelse med registreringsprocedurer, som i det væsentlige er identiske med bestemmelserne i artikel 299 TEUF.
- 74 Dette gælder bl.a. for artikel 110 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker (EUT 2017, L 154, s. 1) med overskriften »Tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om fastsættelse af omkostninger«, som i stk. 1 fastsætter, at enhver endelig afgørelse truffet af Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) om fastsættelse af sagsomkostninger kan tvangsfuldbyrdes, og i stk. 2-4 fastsætter bestemmelser, der i det væsentlige er identiske med bestemmelserne i artikel 299, stk. 2-4, TEUF.
- 75 På samme måde bestemmer artikel 41, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014 af 15. juli 2014 om ensartede regler og en ensartet procedure for afvikling af kreditinstitutter og visse investeringsselskaber inden for rammerne af en fælles afviklingsmekanisme og en fælles afviklingsfond og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010 (EUT 2014, L 225, s. 1) i første afsnit, at bøder og tvangsbøder, der er pålagt af Den Fælles Afviklingsinstans i henhold til forordningens artikel 38 og 39, kan tvangsfuldbyrdes, og den indeholder i andet til fjerde afsnit bestemmelser, der i det væsentlige er identiske med bestemmelserne i artikel 299, andet til fjerde afsnit, TEUF.
- 76 Hvad derimod navnlig angår inddrivelse af omkostninger og afgifter skal det – således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 69 og 70 i forslaget til afgørelse – fastslås, at visse forordninger om oprettelse af et EU-organ, -kontor eller -agentur, såsom Rådets forordning (EF) nr. 297/95 af 10. februar 1995 om fastsættelse af gebyrer til Det Europæiske Agentur for Lægemedelvurdering (EFT 1995, L 35, s. 1), samt et betydeligt antal forordninger fra Kommissionen, hvorved denne delegerer visse af sine egne beføjelser til allerede oprettede EU-agenturer, ikke indeholder særlige regler vedrørende tvangsfuldbyrdelse af retsakter udstedt af disse, såsom dem, der er fastsat i artikel 299 TEUF.
- 77 Det følger heraf, at det for så vidt angår ECHA må lægges til grund, at EU-lovgiver bevidst ikke i REACH-forordningen har fastsat regler om tvangsfuldbyrdelse af dette agents afgørelser såsom dem, der er fastsat i artikel 299 TEUF for de retsakter fra de EU-institutioner, der er omhandlet i denne bestemmelses stk. 1.
- 78 Det skal ligeledes bemærkes, at det ganske vist er korrekt, at artikel 100, stk. 2, andet afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT 2018, L 193, s. 1) gør det muligt for »de øvrige EU-institutioner« på visse betingelser og under »særlige omstændigheder« at anmode Kommissionen om at vedtage en afgørelse, der kan tvangsfuldbyrdes, til deres fordel.
- 79 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt ECHA har denne mulighed, må det imidlertid under alle omstændigheder konstateres, at denne mulighed er begrænset til fordringer, der er knyttet til ansatte ved eller medlemmer eller tidligere medlemmer af den pågældende institution, og således ikke omfatter andre typer fordringer som dem, som ECHA har i hovedsagen vedrørende inddrivelse af administrationsafgifter fra private erhvervsdrivende.

- 80 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 63 og 64 i forslaget til afgørelse, synes den mulighed, som visse andre EU-institutioner end dem, der er omhandlet i artikel 299, stk. 1, TEUF, således har for at opnå et fuldbyrdsgrundlag, i øvrigt at styrke synspunktet til fordel for en fortolkning af denne bestemmelse, hvorefter den indeholder en udtømmende opregning.
- 81 Endelig skal det tilføjes, at det følger af artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med artikel 274 TEUF, at det påhviler medlemsstaterne, som i denne henseende råder over et vidt skøn som følge af deres procesautonomi i denne henseende, i deres nationale retsorden at fastsætte de nødvendige retsmidler og at fastsætte de processuelle regler for disse retsmidler med henblik på at sikre den effektive fuldbyrdelse af afgørelser fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, der pålægger personer som de i hovedsagen omhandlede forpligtelser til at betale pengeydelse, dog under overholdelse af ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet.
- 82 Denne forpligtelse for medlemsstaterne gælder ligeledes i medfør af princippet om loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, og navnlig denne bestemmelses andet afsnit, som fastsætter, at medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.
- 83 En sådan ordning for retsmidler og processuelle regler må ikke gribe ind i EU-rettens anvendelse og effektivitet. Dette ville bl.a. være tilfældet, hvis anvendelsen af denne ordning i praksis gjorde det umuligt for ECHA at inddrive de pågældende beløb. Anvendelsen af den nævnte ordning må endvidere ikke medføre forskelsbehandling i forhold til de procedurer, der gælder for nationale tvister af samme art, og de nationale domstole skal udvise den samme omhu og følge en fremgangsmåde, som ikke gør inddrivelsen af de pågældende beløb mere vanskelig end i lignende tilfælde om gennemførelsen af tilsvarende nationale bestemmelser (jf. i denne retning dom af 9.11.2017, Dimos Zagoriou, C-217/16, EU:C:2017:841, præmis 16).
- 84 Henset til alt det ovenstående skal det andet spørgsmål i sag C-256/23 og det første spørgsmål i sag C-290/23 besvares med, at artikel 299, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at en afgørelse fra ECHA, som for en person indebærer en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er knyttet til en ansøgning om registrering af et kemikalie hos dette agentur, ikke kan tvangsfuldbyrdes som omhandlet i denne bestemmelse.

Det andet spørgsmål i sag C-290/23

- 85 Med det andet spørgsmål i sag C-290/23, som skal behandles i tredje omgang, ønsker den forelæggende ret i denne sag nærmere bestemt oplyst, om artikel 11, stk. 3, andet afsnit, sammenholdt med artikel 13, stk. 4, andet og tredje afsnit, i forordning nr. 340/2008, skal fortolkes således, at når ECHA konstaterer, at det fulde gebyr og en administrationsafgift skal betales, fordi den berørte person, som har hævdet at være berettiget til et nedsat gebyr, ikke inden for de fastsatte frister kan godtgøre, at denne har ret til en sådan nedsættelse, udelukker disse bestemmelser, at dette EU-agentur anlægger et fuldbyrdelsessøgsmål ved de nationale domstole med henblik på inddrivelse af den pågældende administrationsafgift, hvis denne afgift ikke er blevet betalt inden for de fastsatte frister.
- 86 Det skal i denne henseende først bemærkes, at artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 340/2008 foreskriver, at der kan opkræves en afgift for ECHA's tekniske og administrative bistand, der ydes på en parts anmodning, og som ikke dækkes af andre gebyrer eller afgifter i henhold til denne forordning. Dernæst bemærkes, at artikel 11, stk. 2, fastsætter, at afgifterne for administrative

ydelse skal betales inden 30 dage fra den dag, hvor ECHA giver underretning om fakturaen. Endelig bemærkes, at den nævnte forordnings artikel 11, stk. 3, bestemmer dels, at betalingen ikke effektueres inden udløbet af denne frist på 30 dage, fastsætter ECHA en ny frist, dels, at betalingen ikke effektueres inden udløbet af denne nye frist, »afviser [ECHA] anmodningen«.

- 87 Det følger af en samlet læsning af disse bestemmelser, at den anmodning, som ECHA er forpligtet til at afvise i henhold til artikel 11, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008, er den i artikel 11, stk. 1, omhandlede anmodning om administrativ bistand, der er omhandlet i denne artikel 11, stk. 1.
- 88 For det andet fremgår det ganske vist af artikel 13, stk. 4, tredje afsnit, i forordning nr. 340/2008, at den nævnte forordnings artikel 11, stk. 2, 3 og 5, »finder tilsvarende anvendelse«.
- 89 En sådan »tilsvarende« anvendelse af artikel 11, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008 i sammenhæng med fuldbyrdelsen af den specifikke administrationsafgift, der er omhandlet i denne forordnings artikel 13, stk. 4, andet afsnit, indebærer imidlertid ikke, at ECHA – hvis det fulde gebyr ikke er betalt inden udløbet af den anden frist – ikke kan inddrive den nævnte administrationsafgift ved et fuldbyrdelsessøgsmål ved de nationale domstole.
- 90 Som det fremgår af denne doms præmis 87, omhandler artikel 11, stk. 3, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008 nemlig for det første ikke afslaget på registreringsansøgningen.
- 91 For det andet supplerer artikel 13 i forordning nr. 340/2008 bestemmelserne i REACH-forordningens artikel 20 vedrørende den såkaldte procedure for »fuldstændighedskontrol af ansøgningen«.
- 92 I modsætning til betalingen af registreringsgebyret, som udtrykkeligt er omhandlet i denne artikel 20, stk. 2, er den betaling af administrationsafgiften, der er omhandlet i artikel 13, stk. 4, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008, ikke en del af denne procedure. Selv i mangel af en sådan betaling er ansøgningen følgelig fuldstændig, og den pågældende registrering kan foretages.
- 93 Endelig afkræftes en sådan fortolkning ikke af den omstændighed, at REACH-forordningen – i modsætning til, hvad der er fastsat i artikel 10, stk. 3, i forordning nr. 297/95, for så vidt angår Det Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering, nu benævnt Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) – ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til den omstændighed, at ECHA har mulighed for at anlægge sag ved en national domstol i tilfælde af manglende betaling af gebyrer og administrationsafgifter inden for de fastsatte frister.
- 94 En sådan henvisning har nemlig klart deklaratorisk karakter. Som anført i denne doms præmis 81 og 82 fremgår det af artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med artikel 274 TEUF, og af princippet om loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, at medlemsstaterne er forpligtede til at fastsætte de retsmidler og processuelle regler, der er nødvendige for at sikre, at ECHA faktisk kan inddrive skyldige beløb i henhold til artikel 13, stk. 4, andet afsnit, i forordning nr. 340/2008.
- 95 Henset til alt det ovenstående skal det andet spørgsmål i sag C-290/23 besvares med, at artikel 11, stk. 3, andet afsnit, sammenholdt med artikel 13, stk. 4, andet og tredje afsnit, i forordning nr. 340/2008, skal fortolkes således, at når ECHA konstaterer, at det fulde gebyr og en administrationsafgift skal betales, fordi den berørte person, som har hævdet at være berettiget til et nedsat gebyr, ikke inden for de fastsatte frister kan godtgøre, at denne har ret til en sådan

nedsættelse, udelukker disse bestemmelser ikke, at dette EU-agentur anlægger et fuldbyrdelsessøgsmål ved de nationale domstole med henblik på inddrivelse af den pågældende administrationsafgift, hvis denne afgift ikke er blevet betalt inden for de fastsatte frister.

Det tredje spørgsmål i sag C-256/23

- 96 Det er uforholdt at behandle det tredje spørgsmål i sag C-256/23 vedrørende fortolkningen af artikel 299, stk. 2, TEUF, eftersom dette spørgsmål kun er forelagt for det tilfælde, at Domstolen måtte besvare det andet spørgsmål i denne sag vedrørende anvendeligheden af artikel 299, stk. 1, TEUF bekræftende. Det følger af de grunde, der er anført i denne doms præmis 67-84, at dette andet spørgsmål skal besvares benægtende.

Sagsomkostninger

- 97 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for de forelæggende retter, tilkommer det disse at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 94, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008,**

skal fortolkes således, at

Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) ikke kan anlægge sag ved Unionens retsinstanser med henblik på få fuldbyrdet en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er pålagt en person ved en afgørelse truffet af dette agentur.

- 2) **Artikel 299, stk. 1, TEUF**

skal fortolkes således, at

en afgørelse fra ECHA, som for en person indebærer en forpligtelse til at betale en pengeydelse, der er knyttet til en ansøgning om registrering af et kemikalie hos dette agentur, ikke kan tvangsfuldbyrdes som omhandlet i denne bestemmelse.

- 3) **Artikel 11, stk. 3, andet afsnit, sammenholdt med artikel 13, stk. 4, andet og tredje afsnit, i Kommissionens forordning (EF) nr. 340/2008 af 16. april 2008 om gebyrer og afgifter til ECHA i henhold til forordning nr. 1907/2006,**

skal fortolkes således, at

når ECHA konstaterer, at det fulde gebyr og en administrationsafgift skal betales, fordi den berørte person, som har hævdet at være berettiget til et nedsat gebyr, ikke inden for de fastsatte frister kan godtgøre, at denne har ret til en sådan nedsættelse, udelukker disse bestemmelser ikke, at dette EU-agentur anlægger et fuldbyrdelsessøgsmål ved de nationale domstole med henblik på inddrivelse af den pågældende administrationsafgift, hvis denne afgift ikke er blevet betalt inden for de fastsatte frister.

Underskrifter